

Ко се бави клеветом, тај једе тело брата и уједа ближњег свог. С тога је Св. Павле и рекао с претњом: " Ако се међу собом кољете и једете, гледајте да један другог не истребите". Ти ниси зарио зубе у тело ближњег, већ си зарио у душу злу реч, ранио си је рђавим гласовима, учинио си хиљаду зала и себи самом и њему и многим другима; јер осуђујући ближњег, ти си начинио горим и онога ко те је слушао. Ако је то грешник то он постаје немарљив, јер је стекао саучесника у греху; а ако је праведник он пада у гордост и охоли се над туђим грехом примајући повод да високо мисли о себи. А у исто време, нашкодио си и целој цркви, пошто сви који су чули, не осуђују грешника, већ нападају прекорима сав народ хришћански. Још се није чуло да су неверници рекли да је неко блудник и развратник, него место кривца они исмејавају све хришћане. Затим, дао си повод унижењу славе Божије, јер име Божије слави се када ми живимо добро, а кад грешимо, оно се хули и бесчисти. Четврто, ти си посрамио онога о коме шириш рђаве гласове, и кроз то си га начинио још више бестидним и створио си од њега себи непријатеља. Пето, сам си постао достојан суда и казне, кад се занимаш таквим делима, која ти никако не приличе. Нико не говори: ја бих у том случају клеветао, кад бих говорио неистину, али ако говорим истину тада већ не клеветам. Када би у том оговарању и била истина, ипак је то забрањено. Фарисеј клеветајући митра, говорио је истину, али то му није помогло. У самој ствари, реци ми, зар митар није био цариник и грешник? Свако зна шта је митар, али при свему томе, фарисеј је због осуђивања све изгубио. Хоћеш да исправиш

брата? Заплачи, помоли се Богу, дај му поуку на само, посаветуј, запитај. Тако је Св. Павле радио: да ме опет кад дођем, говори он, не понизи Бог мој у вас и не усплачем за многима који су раније згрешили и нису се покајали за нечистоту и блуд и срамоту, што починише (2. Кор. 12. 21). Покажи љубав ка грешнику увери га да опомињући га о греху, то чиниш из љубави и старања о њему, а не да желиш да га понизиш; загрли му ноге, љуби, не стиди се, ако хоћеш заиста да га излечиш. Тако често чине и лекари: болеснике који не примају савет они љубе, испитују и на тај начин принуђавају их да приме спасоносни лек. Тако чини и ти: покажи рану самоме болеснику, те из тога ће се и видети да си ти узнемирен, да се стараш и бринеш за ближњег свог. Саветујем те да затвориш уши не само од оних који клеветају већ и од оних који слушају оне који клеветају и да се угледаш на пророка који говори: Онога који у тајности клевета ближњег свог тога сам изгонио (Пс. 100, 5). Кажи ближњему: Имаш ли намеру да неког похвалиш и неком нешто да одобриш? - Отварам слух да примим ту вест, ако хоћеш да клеветаш, спречавам улазак твојим речима, јер не могу примати смрад и нечистоту. И каква ми је корист да знам да је неко зао човек? Напротив, отуд долази највећа штета и последњи губитак. Кажи му: побринимо се о својим гресима и ту радозналост обратимо на свој сопствени живот и то сувишно испитивање. Како извињење и какав опроштај да очекујемо кад ми о својим и не мислимо, а о туђем смо тако љубопитиви? Како је непристојно и веома стидно, пролазећи, загледати у дом и примећивати шта има у њему, исто тако је

крајње непристојно бити љубопитљив у односу на туђи живот. Још је смешније то, што они који воде такав живот и не брину се о својим делима, кад открију неку тајну, моле и преклињу тога ко их слуша, да то не препричава никоме, чиме баш и доказује да су они учинили дело достојно осуде. Ако ти захтеваш од њега да то ником не говори, у толико пре ти ниси требао о том говорити. Та реч била је сасвим у твојој власти, а ти предавши је, сад бринеш како она да се сачува. Ако желиш да се не преда другом то и сам не говори. А кад си већ предао чување речи другоме, то је већ сувишно и бескорисно наговарати и заклинасти га да он чува оно што му је речено. Па је ли пријатно клеветати? Не, пријатно је не клеветати. Онај ко клевета постаје узнемирен, подозрив и бојажљив, каје се и гризе свој језик, страшећи се и дрхтећи да не би речи кад се разнесу навукле на оне који су их рекли већу опасност и произвеле непотребно и злокобно непријатељство. А ко чува у себи реч, тај ће живети у савршеној безопасности и у великом задовољству. Ако си чуо реч, говори Премудри, нека умре с тобом: "Не бој се, неће те растргнути (Сир. 19, 10). Шта значи да умре с тобом? Скри је, закопај, не дозволи да изађе чак ни да се покрене. Али најусрдније се старај да не дозволиш, да теби говоре рђаво о другима. А ако некад и чујеш нешто, удави, умртви оно што ти је речено; предај забраву као и да ниси чуо", тада ћеш проводити садашњи живот веома мирно и безопасно.

Сами пак клеветници кад сазнају да ми гајимо већу одвратност к њима, него ли онима које они оговарају, оставиће некад ту рђаву навику, исправиће се од свога

недостатка, па ће нас потом хвалити и признати за своје спаситеље и добротворе. Као што добра реч и похвала служи почетку пријатељства исто тако оговарање и клевета постаје почетак и повод непријатељства, мржње и хиљаду распри. И ништа друго не доводи нас до немарљивости о својим делима као радозналост о туђим делима и испитивање истих, пошто онај који воли клеветати и испитивати туђ живот нема времена да се позабави о свом сопственом животу. И тако како он употребљава све своје старање о оном што је туђе, то све оно што припада њему, по неопходности остаје занемарено. А то би било добро, када би ти користећи све време на старање и суђење о својим сопственим гресима могао учинити неки успех, али како се ти стално бринеш о туђем, како ћеш да мислиш о својим сопственим недостацима?

Мили моји, избегавајмо клевету, знајући да је то права пропаст од ђавола и клопка намештена његовим лукавством. Ђаво нас је довео до те навике ради тога, да се не би бринули о себи и подвргли себе најтежој одговорности. Али зло није само у том што ћемо ми тад дати рачун о речима својим но и у том што ми своје сопствене грехе чинимо тежим и лишавамо себе и сваког извињења. Ко строго истражује туђе преступе, тај неће примити никакве попустљивости својим сопственим, јер Бог ће судити не само у сагласности наших престапа, већ и по твојем суду о другима. Зато Он и опомиње: Не судите да вам се не суди (Мат. 7, 1), пошто грех неће се јавити тамо какав је он био, већ ће му се неизбежно још додати од извршеног твог суда над твојим братом. Као што човекољубив,

кротак, милостив знатно умањава тежину грехова, тако исто љут, суров и неумољив човек много добавља својим гресима.

Избацимо из својих уста сваку клевету, знајући да ма и пепео јели, ипак и од таквог свог живота нећемо имати никакве користи, кад се не уздржавамо од клевете, јер "не оно што улази у уста прља човека већ оно што излази из уста".

О светитељу:

Св. Јован Златоуст се родио у Антиохији 374. године. Још док Јован беше дете, умре му отац, али га мати даде у школу, те поста врло учен човек. Јован је желео да буде калуђер, и за то чим му мати умре, покалуђери се у једном манастиру близу Антиохије. После неког времена, Јована изабери за патријарха цариградског и Јован се прославио као патријарх својим лепим беседама, због велике речитости његове прозван је Златоуст. Од Јована су остале многе књиге, па и литургија, коју је он саставио, и која се обично преко године служи. За спомен великих заслуга Јована Златоуста, наша га црква слави сваке године 26. новембра. Такође, наша црква слави празник Три Јерарха 12. фебруара, када се заједно прослављају св. Јован Златоусти, св. Василије Велики и св. Григорије Богослов, велики учитељи и јерарси (управитељи) цркве.